

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 654

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 25 august 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
43.	— Ordin pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 40/2016 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conductele de transport gaze naturale Isaccea 1—Negru Vodă 1	2
	ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
35.	— Normă pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2013 privind forma și clauzele cuprinse în contractul de asigurare obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor	3–4
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	5–16

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 40/2016 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conductele de transport gaze naturale Isaccea 1—Negru Vodă 1

Având în vedere dispozițiile art. 178 alin. (2) lit. a) și ale art. 179 alin. (2) lit. e), alin. (4) și alin. (6) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, art. 58 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 10 alin. (1) lit. a) și m) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, precum și al dispozițiilor art. 24 din Metodologia de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea—Negru Vodă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2016,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa nr. 2 la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 40/2016 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conductele de transport gaze naturale Isaccea 1—Negru Vodă 1, publicat în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din 11 august 2016, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la 1 octombrie 2016.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare
în Domeniul Energiei,
Niculae Havrileț

București, 24 august 2016.
Nr. 43.

ANEXĂ
(Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 40/2016)

TARIFE DE TRANSPORT pentru rezervarea capacității de transport pe puncte de intrare/ieșire în/din conductele de transport gaze naturale Isaccea 1—Negru Vodă 1, pentru perioada 1 octombrie 2016—30 septembrie 2017

— lei/kWh/h —

Nr. crt.	Tipuri de servicii de transport al gazelor naturale pentru rezervarea capacității de transport pe conductele de transport Isaccea 1—Negru Vodă 1	Punctul de intrare Isaccea 1	Grupul punctelor de ieșire, Negru Vodă 1 și punctele de ieșire destinate alimentării cu gaze naturale a unor localități de pe teritoriul României
1.	servicii ferme/întreruptibile de transport pe termen lung, contractate pentru un an	0,0008324	0,0008324
2.	servicii ferme/întreruptibile de transport pe termen scurt, contractate pentru un trimestru	vara	0,0009073
		iarna	0,0012569
3.	servicii ferme/întreruptibile de transport pe termen scurt, contractate pentru o lună	vara	0,0010488
		iarna	0,0014484
4.	servicii ferme/întreruptibile de transport pe termen scurt, contractate pentru o zi	vara	0,0020977
		iarna	0,0028968

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ**pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2013 privind forma și clauzele cuprinse în contractul de asigurare obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor**

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b), precum și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 34 lit. b) din Legea nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor, republicată, potrivit deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 10 august 2016,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. I. — Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2013 privind forma și clauzele cuprinse în contractul de asigurare obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 20 august 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, punctul 1.6¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„1.6¹. *contractant al asigurării* — persoană fizică sau juridică care încheie PAD pentru locuința asiguratului și se obligă față de asigurător să plătească prima de asigurare, în situațiile și condițiile prevăzute de Codul civil;”.

2. La articolul 2, după punctul 1.8 se introduce un nou punct, punctul 1.9, cu următorul cuprins:

„1.9. *emitere electronică* — modalitate de emitere a poliței PAD simultan cu înregistrarea și stocarea instantanee în sistemul informatic al PAID a datelor cuprinse în poliță.”

3. La articolul 7, alineatele (1) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 7. — (1) Proprietarii de locuințe care au încheiate polițe de asigurare facultative privind riscurile prevăzute de Legea nr. 260/2008, republicată, au obligația de a încheia PAD la data expirării contractelor de asigurare facultativă sau, în cazul asigurărilor facultative multianuale, obligația se aplică pentru fiecare aniversare anuală.

.....
(5) Verificarea încheierii PAD de către asigurătorul ce încheie o asigurare facultativă pentru locuință se realizează solicitând prezentarea PAD sau prin verificarea în baza de date a locuințelor asigurate pusă la dispoziție de către PAID care va genera un tichet de interogare care confirmă existența PAD pe locuința asigurată.”

4. La articolul 9 alineatul (1), litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h) semnătura reprezentantului asigurătorului;”.

5. La articolul 21 alineatul (1), punctul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„5. pentru pagubele produse construcțiilor de ape provenite din una dintre cauzele prevăzute la pct. 3 și 4 și de apele subterane care ies la suprafața terenului, chiar dacă stratul de apă care acoperă terenul atinge (în exterior) numai parțial construcția cu destinația de locuință, pătrunde și se infiltrează prin pereți sau prin pardoseală și din exteriorul acesteia.”

6. La articolul 23, punctele 2 și 4 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„2. în declarațiile asiguratului/contractantului ori ale reprezentanților acestora, care au stat la baza încheierii contractului de asigurare sau în declarațiile care sunt făcute cu ocazia cererii de despăgubire ori cu oricare alt prilej de către asigurat/beneficiar ori de către reprezentanții acestora, se constată neadevăruri, falsuri, aspecte frauduloase, exagerări sau omisiuni care conduc la inducerea în eroare a PAID ori a asigurătorului care a eliberat PAD;

.....
4. pagubele au fost favorizate sau agravate din culpă, pentru partea de daună care s-a mărit/produs de către contractant/asigurat/beneficiar ori de persoanele care locuiesc împreună cu oricare dintre aceștia la locuința asigurată, de prepușii contractantului/asiguratului/beneficiarului, de persoanele autorizate să reprezinte asiguratul/beneficiarul pentru obținerea de despăgubiri.”

7. La articolul 25, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) După fiecare daună, suma asigurată se reîntregește automat de la data evenimentului asigurat prin plata unei prime de asigurare suplimentare care se reține din despăgubirea datorată. Prima suplimentară se calculează proporțional cu despăgubirea primită și perioada rămasă de asigurare.”

8. La articolul 25, alineatul (3) se abrogă.

9. La articolul 25, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă prin plata despăgubirii pentru un eveniment asigurat se atinge suma asigurată prevăzută în PAD, proprietarul este obligat să încheie o nouă asigurare obligatorie, dar numai după efectuarea tuturor reparațiilor care conduc la satisfacerea cerințelor de locuit ale unei persoane sau familii.”

10. La articolul 32, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) PAD emisă pe numele asiguratului inițial rămâne valabilă până la expirarea acesteia, asigurătorul eliberând suplimentar un act adițional la PAD cu numele noului proprietar al locuinței care face obiectul contractului.”

11. Anexa se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezenta normă.

Art. II. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Mișu Negrițoiu

București, 10 august 2016.
Nr. 35.

 <p>Poliță de asigurare împotriva dezastrelor naturale</p> <p>Cod Bare</p>	<p>POOL-UL DE ASIGURARE ÎMPOTRIVA DEZASTRELOR NATURALE S.A. (Adresa PAID) (Date contact PAID- tel, fax)</p> <p>Registrul Comerțului J40/10819/2009, CUI 26191737 Societate autorizată de Autoritatea de Supraveghere Financiară RA-065/2009 Cod LEI 315700H6SYCXQWPJF410</p>
	<p>ASIGURĂTOR AUTORIZAT (Nume Asigurator Autorizat) (Adresă Asigurator Autorizat) (Reg. Com, CUI, RA)</p> <p>Seria: <input type="text"/> Nr: <input type="text"/> reînnoiește PAD Seria: <input type="text"/> Nr: <input type="text"/></p>
<p>ASIGURAREA OBLIGATORIE A LOCUINȚEI ÎN BAZA LEGII NR.260/2008 Riscuri acoperite prin contract : cutremure de pământ, alunecări de teren și inundații, ca fenomene naturale</p>	
<p>ASIGURAT/CONTRACTANT* PERSOANĂ EXPUSĂ POLITIC** DA ☐ NU ☐</p> <p>Nume / Denumire: <input type="text"/> Prenume: <input type="text"/> CNP/CUI: <input type="text"/> E-mail: <input type="text"/> Telefon: <input type="text"/> Fax: <input type="text"/> Adresă: <input type="text"/></p>	
<p>BENEFICIAR PERSOANĂ EXPUSĂ POLITIC** DA ☐ NU ☐</p> <p>Nume / Denumire: <input type="text"/> Prenume: <input type="text"/> CNP/CUI: <input type="text"/> E-mail: <input type="text"/> Telefon: <input type="text"/> Fax: <input type="text"/> Adresă: <input type="text"/></p>	
<p>PERIOADA DE VALABILITATE SUMA ASIGURATĂ (A, B)</p> <p>De la: Zua <input type="text"/> Luna <input type="text"/> Anul <input type="text"/> Până la: Zua <input type="text"/> Luna <input type="text"/> Anul <input type="text"/> ☐ 20.000 EUR ☐ 10.000 EUR</p>	
<p>Prima de asigurare în sumă de <input type="text"/> încasată în LEI conform document*** <input type="text"/> nr. <input type="text"/> din data de Zua <input type="text"/> Luna <input type="text"/> Anul <input type="text"/></p>	
<p>LOCAȚIA ASIGURATĂ / CLĂDIRIA CU DESTINAȚIE DE LOCUINȚĂ CUL</p> <p>Localitate: <input type="text"/> Tipul Adresei: ☐ Urban ☐ Rural Adresă: <input type="text"/> Cod poștal: <input type="text"/> Identificare clădire: Suprafață <input type="text"/> (m²) Număr de camere <input type="text"/> An construcție/consolidare <input type="text"/> Regim înălțime <input type="text"/> Număr clădiri cu destinația de locuință aflate la aceeași adresă <input type="text"/> (numai pentru cazul în care clădirea asigurată este casă/vilă) Identificare clădire cu destinația de locuință <input type="text"/> (numai pentru cazul în care la adresa declarată există mai mult de o clădire cu destinația de locuință)</p>	
<p>MENȚIUNI SPECIALE</p> <p><input type="text"/></p>	
<p>Prezenta poliță a fost emisă într-un singur exemplar la data de: Zua <input type="text"/> Luna <input type="text"/> Anul <input type="text"/></p>	
<p>PAID S.A.</p> <p>Director general <input type="text"/> Semnătură <input type="text"/></p>	<p>Asigurator autorizat prin</p> <p>Nume / Denumire <input type="text"/> Semnătură <input type="text"/></p>
<p>Intermediar / angajat</p> <p>RBK;RAF;RAJ / Nume Prenume <input type="text"/></p>	
<p>Prezenta poliță s-a emis în baza Legii nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren sau inundațiilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 9 martie 2016, a normelor emise în aplicarea acesteia și a declarației ASIGURATULUI/CONTRACTANTULUI. * Datele de identificare ale CONTRACTANTULUI vor fi înscrise la rubrica MENȚIUNI SPECIALE numai în cazul în care acestea diferă de datele de identificare ale ASIGURATULUI. Datele dumneavoastră personale sunt prelucrate de către PAID S.A. potrivit notificării nr.16321, în conformitate cu Legea nr.677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, în scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de Legea nr.260/2008, republicată. Datele pot fi dezvăluite unor terți în baza unui temei legal justificat. Vă puteți exercita drepturile de acces, de intervenție și de opoziție în condițiile prevăzute de Legea nr.677/2001, printr-o cerere scrisă, semnată și datată, trimisă pe adresa societății. **Persoană expusă politic așa cum este definită în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și în Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asiguratorilor nr. 24/2008 pentru punerea în aplicare a Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism prin intermediul pieței asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare. ***Prin plata primei de asigurare declar că am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 260/2008, republicată, și ale normelor emise în aplicarea acesteia, exprimându-mi acordul expres privind prelucrarea datelor cu caracter personal, dacă este cazul.</p>	
<p>Puteți verifica PAD la: http://www.paidromania.ro/verificare-polita</p>	

1) Anexa este reprodusă în facsimil.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 16

din 8 iunie 2016

Dosar nr. 1.624/1/2016

Mirela Sorina Popescu — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Marius Dan Foițoș — judecător la Secția penală

Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală

Geanina Cristina Arghir — judecător la Secția penală

Rodica Cosma — judecător la Secția penală

Mariana Ghena — judecător la Secția penală

Cristina Rotaru-Radu — judecător la Secția penală

Francisca Maria Vasile — judecător la Secția penală

Anca Mădălina Alexandrescu — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală, în Dosarul nr. 1.624/1/2016, prin care, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept:

1. Acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare (*schimbarea sau transferul, respectiv ascunderea ori disimularea și, respectiv, dobândirea, deținerea sau folosirea*) reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor sau reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor?

2. Subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile sau trebuie să fie diferit de acesta?

3. Infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă sau este o infracțiune subsecventă aceleia din care provin bunurile?

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 27⁴ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

La ședința de judecată a participat doamna Oana Mihaela Dinu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Irina Kuglay.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar au transmis puncte de vedere Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel

Alba Iulia, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Craiova care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

De asemenea, au transmis puncte de vedere exprimate de Direcția legislație, studii și documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept și Științe Economice.

La dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor care a fost înaintat părților la data de 18 mai 2016, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 814/C2/982/III — 5/2016 din 1 iunie 2016, a adus la cunoștință că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problemele de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind depuse și concluzii scrise.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a solicitat doamnei procuror Irina Kuglay să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 1.624/1/2016.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, referitor la prima întrebare, a arătat că a fost formulată în termeni generali cu privire la toate variantele-tip ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, deși instanța care a formulat sesizarea a fost investită cu fapte încadrate numai în dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și c) din legea menționată, concluzionând că întrebarea este nepertinentă. A opinat că, în măsura în care se va aprecia asupra fondului, nu este necesar să se distingă între cele trei litere ale articolului menționat, putându-se da o rezolvare de principiu, respectiv că infracțiunile se rețin în concurs sau constituie o infracțiune unică.

Cu privire la admisibilitatea celei de-a doua întrebări, respectiv identitatea dintre subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor și infracțiunea predicat, a arătat că aceasta trebuie raportată la obiectul cauzei, iar din acest punct de vedere a conchis că nu este îndeplinită condiția pertinentei, în sensul că de rezolvarea întrebării nu depinde soluționarea fondului cauzei. De altfel, din încheierea de sesizare nu rezultă care ar fi faptele pentru care judecătorul a considerat că există identitate de subiect activ. A evidențiat că inculpații nu au fost trimiși în judecată pentru comiterea simultan și a vreuneia dintre infracțiunile predicat.

A reliefat că instanța care a formulat sesizarea a avut în vedere infracțiunea prevăzută de art. 280¹ din vechiul Cod penal, ca fiind infracțiunea predicat. Or, în realitate, infracțiunile predicat în raport cu care se rețin infracțiunile de spălare a banilor sunt infracțiuni de furt săvârșite de alte persoane și care constituie obiectul unui dosar separat. Prin urmare, în cauză, nu există o identitate între participatul la infracțiunea predicat și participantul la infracțiunea de spălare a banilor. În esență, a susținut că infracțiunea prevăzută de art. 280¹ din vechiul Cod

penal, care este reținută în sarcina autorilor infracțiunilor de spălare a banilor, nu reprezintă infracțiunea predicată a infracțiunii de spălare a banilor.

A specificat că, în rechizitoriu, se face referire expresă la infracțiunea predicată ca fiind infracțiunea de furt. Prin urmare, infracțiunea predicată, în această cauză, nu poate fi alta decât aceea identificată de procurorul care a sesizat instanța cu infracțiunea de spălare a banilor.

În ceea ce privește întrebarea privind caracterul autonom al infracțiunii de spălare a banilor a arătat că nici aceasta nu este pertinentă. Pe de o parte, a menționat că instanța care a formulat sesizarea nu arată la ce faptă se raportează pentru a stabili autonomia sau unitatea, dintre infracțiunea de spălare a banilor și infracțiunea predicată. A opinat că, probabil, a avut în vedere infracțiunea prevăzută de art. 280¹ din vechiul Cod penal, pe care a apreciat-o ca fiind dezincriminată, iar în aceste condiții și-a pus întrebarea dacă mai poate constitui situație premisă sau dacă soluția cu privire la această infracțiune influențează soluția cu privire la infracțiunea de spălare a banilor. Or, abordarea este greșită, deoarece autonomia infracțiunii de spălare a banilor nu se poate raporta decât la infracțiunea predicată care, în cauză, este furtul, cercetat separat.

Pe de altă parte, întrebarea este nepertinentă și pentru că judecătorul fondului, chiar raportându-se la art. 280¹ din vechiul Cod penal, nu a observat că fapta nu este dezincriminată, cum greșit s-a constatat, ci este prevăzută în alte dispoziții speciale. Raportul dintre infracțiunea de spălare a banilor și infracțiunea prevăzută de art. 280¹ din vechiul Cod penal, se regăsește, *mutatis mutandis*, și în cazul infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată. Astfel, în art. 83 și 87 din Legea nr. 182/2000, republicată, sunt descrise elemente de fapt care pot constitui un paralelism cu fosta incriminare din art. 280¹ din vechiul Cod penal. Motivul principal pentru care, în opinia sa, această întrebare este nepertinentă este tocmai acela că judecătorul nu motivează relevanța întrebării pentru cauză, astfel încât instanța investită cu dezlegarea problemei de drept să poată aprecia pertinentența.

Cu privire la fondul chestiunilor a căror dezlegare se solicită, în referire la problema concursului sau unității de infracțiuni, a opinat că infracțiunea de spălare a banilor nu poate fi considerată ca având conținuturi alternative, astfel încât fiecare act material să constituie o infracțiune distinctă pentru următoarele motive: premisa infracțiunii de spălare a banilor și premisa faptică ce a generat întrebarea în prezenta cauză este că același bun provenit dintr-o infracțiune este succesiv supus mai multor operațiuni de disimulare, că asupra lui se săvârșesc acte materiale de transfer dintr-un patrimoniu în altul sau dintr-un cont în altul (în cazul unei sume de bani) și alte acte de ascundere a provenienței lui (de exemplu, falsificarea unor documente de proveniență) și, în final, că același bun sau aceeași sumă de bani sunt dobândite efectiv de o persoană, desăvârșindu-se astfel aparența de legalitate a provenienței lor, precum și disimularea provenienței lor ilicite.

A precizat că toate actele materiale incriminate la art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, sunt compatibile unele cu celelalte asupra aceluiași bun provenind din aceeași infracțiune, putându-se săvârși simultan toate aceste acte materiale, iar organizarea lor în trei litere distincte și detalierea lor în tipuri de acte materiale este realizată de legiuitor, nu pentru a institui o pluralitate, ci pentru o bună exprimare a verbului regens, această sistematizare pornind de la premiza efectuării unor operațiuni cu scopul disimulării, continuând cu efectuarea unor operațiuni care realizează același scop al disimulării de la art. 29 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, și finalizându-se în teza cea mai cuprinzătoare de la art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, respectiv dobândirea sau deținerea, deținerea sau folosirea, indiferent de vreunul dintre scopurile

arătate mai sus. De aceea, faptele sunt privite ca un proces complex care, rareori, se limitează la o singură operațiune materială.

De cele mai multe ori, săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor se realizează simultan în mai multe din variantele normative, iar din acest motiv infracțiunea a fost privită ca fiind susceptibilă de epuizare în timp, și nu de consumare instantanee. Astfel, infracțiunea se săvârșește odată cu primul act, de exemplu, transferul de bani între două conturi, dar se consumă și se epuizează numai atunci când toate operațiunile de disimulare a provenienței se vor fi săvârșit, în funcție de modul în care și-a conceput infractorul activitatea infracțională sau în funcție de natura bunului.

Un alt argument, în sensul celor mai sus menționate, este acela că, dacă s-ar admite că trebuie reținută o pluralitate de infracțiuni, ar însemna că infracțiunea prevăzută la art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, ar intra în concurs cu infracțiunile prevăzute la art. 29 lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, având în vedere că niciuna dintre celelalte modalități nu poate fi săvârșită fără deținere. Prin urmare, în toate ipotezele ar trebui reținute cel puțin două infracțiuni de spălare a banilor.

Este evident că o atare concluzie este greșită. De aceea, a apreciat că, în dezlegarea acestei probleme de drept, trebuie stabilit că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune cu conținut alternativ și că realizarea mai multora dintre faptele care constituie elementul material duce la reținerea unei singure infracțiuni, și nu a unei pluralități, atunci când aceste acte materiale privesc aceleași bunuri provenite din aceeași infracțiune predicată.

Cu privire la celelalte probleme de drept ridicate, a arătat că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi subiect activ al infracțiunii predicată și că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, în sensul că soluția care se va da acesteia nu depinde de soluția predicată și nici de existența vreunei proceduri penale cu privire la infracțiunea predicată.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din 23 martie 2016 pronunțată în Dosarul penal nr. 5.230/97/2013*, Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării următoarelor chestiuni de drept:

1. Acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare (schimbarea sau transferul, respectiv ascunderea ori disimularea și, respectiv, dobândirea, deținerea sau folosirea) reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor sau reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor?

2. Subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile sau trebuie să fie diferit de acesta?

3. Infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă sau este o infracțiune subsecventă aceleia din care provin bunurile?

II. Expunerea succintă a cauzei și soluția propusă de instanța care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Pe rolul Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală au fost înregistrate apelurile formulate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara și inculpații D. F. S., V. I., G. G. și H. V.

împotriva Sentinței penale nr. 81 din 15 iunie 2015 pronunțată de Tribunalul Hunedoara în Dosarul nr. 5.230/97/2013.

La termenul de judecată din data de 18 noiembrie 2015, inculpatul V. I. a solicitat, prin intermediul apărătorului ales, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, pentru rezolvarea de principiu a următoarei probleme de drept:

Dacă sunt sau nu întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzute și pedepsite de art. 29 lit. a) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, în cazul în care infracțiunea premisă (art. 280¹ din Codul penal din 1969) a fost dezincriminată odată cu intrarea în vigoare a Codului penal în data de 1 februarie 2014.

Obiectul cauzei: Prin Sentința penală nr. 81 din data de 15 iunie 2015, pronunțată de Tribunalul Hunedoara în Dosarul nr. 5.230/97/2013, s-a hotărât asupra acuzațiilor aduse inculpaților D. F. S., V. I., G. G. și H. V. după cum urmează:

În baza art. 396 alin. (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 lit. b) teza a II-a din Codul de procedură penală, au fost achitați inculpații D. F. S., V. I., și G. G. pentru săvârșirea infracțiunii de asociere în vederea săvârșirii de infracțiuni, prevăzute de art. 323 din Codul penal din 1969.

În baza art. 396 alin. (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 lit. b) teza I din Codul de procedură penală, au fost achitați inculpații D. F. S., V. I., G. G. și H. V., pentru săvârșirea infracțiunii de nerespectare a regimului de ocrotire a unor bunuri, prevăzută de art. 280¹ alin. 2 din Codul penal din 1969, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969 și a art. 5 din Codul penal.

În baza art. 396 alin. (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 lit. c) din Codul de procedură penală, a fost achitat inculpatul G. G., pentru săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

În baza art. 396 alin. (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 lit. c) din Codul de procedură penală, a fost achitat inculpatul H. V., pentru săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor, prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

Au fost condamnați inculpații:

1. D.F. S. și V. I., la câte 3 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor, prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969 și a art. 5 din Codul penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepselor aplicate celor doi inculpați pe durata unor termene de încercare de 5 ani.

2. G. G., la 3 ani închisoare, pentru infracțiunea de spălare a banilor, prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969 și a art. 5 din Codul penal cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului pe durata unor termene de încercare de 5 ani.

3. H. V., la 1 an și 6 luni închisoare, pentru infracțiunea de spălare a banilor prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 74 lit. b) din Codul penal din 1969, a art. 76 lit. c) din Codul penal din 1969, a art. 5 din Codul penal și cu înlăturarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului pe durata unui termen de încercare de 3 ani și 6 luni.

Pentru a hotărî condamnarea inculpaților Tribunalul Hunedoara a reținut, în esență, că:

Fapta inculpatului D. F. S. de a dobândi și deține, restaura și transfera, la data de 8 mai 2013, prin vânzarea la prețul de

1.000 euro, împreună cu inculpatul G. G., lui D. A., pentru plasarea pe piața antichităților din Viena, a două loturi conținând 40 denari romani, cu urme de sol, sustrase din siturile arheologice Sarmizegetusa Regia și Sarmizegetusa Ulpia Traiana, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a acestor bunuri, precum și faptele aceluiași inculpat de a intermedia la pensiunea sa din Sarmizegetusa Ulpia Traiana, împreună cu inculpatul G. G., alte două tranzacții între inculpații V. I. și H. V., respectiv între inculpatul V. I. și numitul D. A., prima în luna martie 2013 care a avut ca obiect doi stateri Lysimach vânduți la 1500 euro, iar cea de-a doua în luna aprilie 2013, având ca obiect trei stateri Lysimach și o didrahmă dacică, vândute la prețul de 2050 euro, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969 și a art. 5 din Codul penal.

Faptele inculpatului V. I. de a dobândi, deține, restaura și transfera prin vânzare, împreună cu inculpatul D. F. S. la pensiunea celui din urmă Sarmizegetusa Ulpia Traiana și inculpatul G. G., două loturi de stateri Lysimach, în martie 2013, respectiv 30 aprilie 2013, transferate inculpatului H. V. (2 stateri Lysimach la prețul de 1.500 euro) și numitului D. A. (3 stateri Lysimach și o didrahmă dacică, cu urme de sol, la prețul de 2.050 euro), cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării ascunderii ilicite a acestor bunuri, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969 și a art. 5 din Codul penal.

Faptele inculpatului G. G. de a intermedia, împreună cu inculpatul D. F. S., la pensiunea acestuia din urmă Sarmizegetusa Ulpia Traiana, tranzacțiile de transfer prin vânzare a două loturi de stateri Lysimach, realizate în martie 2013 de inculpatul V. I. și inculpatul H. V. (doi stateri Lysimach la prețul de 1.500 euro), respectiv 30 aprilie 2013 de inculpatul V. I. și numitul D. A. (3 stateri Lysimach și o didrahmă dacică, cu urme de sol, la prețul de 2.050 euro) și fapta aceluiași inculpat de a intermedia la data de 8 mai 2013 tranzacția de transfer prin vânzare a două loturi de denari romani, cu urme de sol, sustrase din siturile arheologice Sarmisegetusa Regia și Sarmisegetusa Ulpia Traiana, tranzacție care a avut loc între inculpatul D. F. și numitul D. A. (40 denari romani și un inel digilar la prețul de 1.000 euro), cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969 și a art. 5 din Codul penal.

Fapta inculpatului H. V. de a dobândi și deține, în urma unei tranzacții desfășurate în luna martie 2013, cu intermedierea inculpaților D. F. S. și G. G., la pensiunea Sarmisegetusa Ulpia Traiana, un lot de doi stateri Lysimach, achiziționați de la inculpatul V. I. la prețul de 1.500 euro, cunoscând că monedele provin din săvârșirea de infracțiuni, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor, prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 5 din Codul penal.

Pentru a hotărî achitarea inculpaților Tribunalul Hunedoara a reținut, în esență, că:

În cauză nu există probe din care să rezulte că inculpatul G. G. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, întrucât nu s-a dovedit că persoana acuzată a dobândit, deținut sau folosit bunuri cunoscând că acestea provin din săvârșirea

de infracțiuni, faptele inculpatului constând, în fapt, în intermedierea unor transferuri de bunuri, prin vânzare către alte persoane, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, întrunind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare (pentru care a fost condamnat).

Situația este similară și în cazul inculpatului H.V. În cazul acestuia în ceea ce privește infracțiunea de spălare a banilor, prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, nu există probe din care să rezulte că inculpatul a schimbat sau transferat bunuri (monede), cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, monedele cumpărate de la inculpatul V. I. fiind restituite în cursul judecății. Fapta dovedită în cazul acestui inculpat este cea de dobândire și deținere a unor bunuri (monede) cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, iar pentru această faptă inculpatul a fost condamnat.

Cu privire la infracțiunea de nerespectare a regimului de ocrotire a unor bunuri, prevăzută de art. 280¹ alin. 2 din Codul penal din 1969 cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969, reținută în sarcina inculpaților D. F. S., V. I., G. G. și H. V., Tribunalul Hunedoara a constatat că această infracțiune a fost reglementată în Codul penal din 1969, iar în legislația penală actuală infracțiunea descrisă în alineatul precedent nu a mai fost incriminată.

În acest context, s-a dat eficiență dispozițiilor art. 5 din Codul penal și s-a hotărât achitarea celor patru inculpați pentru infracțiunea menționată.

În fine, cu privire la infracțiunea de asociere în vederea săvârșirii de infracțiuni a reținut prima instanță că nu există suficiente probe care să conducă la concluzia că inculpații au acționat cu vinovăția prevăzută de lege pentru a se asocia în vederea săvârșirii de infracțiuni la regimul de protecție a patrimoniului cultural național (cu precizarea că infracțiunea de nerespectare a regimului de ocrotire a unor bunuri reținută în sarcina inculpaților a fost dezincriminată), ori pentru a săvârși infracțiunea de spălare a banilor.

Punctele de vedere ale procurorului și ale inculpaților asupra chestiunii de drept sesizate:

Procurorul a apreciat că este oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în baza art. 475 din Codul de procedură penală, cu precizarea că întrebarea ar trebui să vizeze și chestiuni legate de subiectul activ al infracțiunii și de acțiunile ce caracterizează elementul material al laturii obiective a infracțiunii. A apreciat procurorul că acțiunile de la art. 29 din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, că subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi și subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile spălate și că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă.

Inculpații, prin intermediul apărătorilor aleși, au solicitat instanței admiterea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, susținând punctul de vedere al inculpatului care, prin intermediul apărătorului ales, a ridicat problema de drept.

Inculpații au susținut, prin intermediul apărătorilor aleși, că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune subsecventă celei din care provin bunurile spălate, astfel încât dezincriminarea infracțiunii din care provin bunurile spălate (în speța de față, a celei de nerespectare a regimului de ocrotire a unor bunuri prevăzută de art. 280¹ din Codul penal din 1969) atrage automat achitarea lor pentru infracțiunea de spălare a banilor.

Au mai apreciat inculpații că subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor nu poate fi decât o altă persoană decât subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile spălate. Pentru a ilustra punctul lor de vedere au făcut trimitere la

exemple de practică judiciară, în concret la deciziile nr. 3.164/2008, 1.100/2012 și 147/2011 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, la Sentința nr. 233/2002 a Tribunalului Bihor confirmată prin Decizia nr. 85/2003 a Curții de Apel Oradea, Sentința penală nr. 31/24.02.2011 a Tribunalului Neamț și la un articol publicat la data de 27 noiembrie 2013 pe site-ul Juridice.ro.

În fine, legat de cea de-a treia chestiune supusă dezbaterii, inculpații s-au limitat la a aprecia oportunitatea sesizării instanței supreme, evitând să exprime un punct de vedere tranșant.

Partea civilă statul român nu și-a exprimat punctul de vedere cu privire la chestiunea supusă dezbaterii.

Punctul de vedere al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală:

Completul care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile a susținut că:

— acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a)—c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare (*schimbarea sau transferul, respectiv ascunderea ori disimularea și, respectiv, dobândirea, deținerea sau folosirea*) reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor astfel încât persoana care comite diferite acțiuni ce se circumscriu fiecăreia dintre enumerările de la lit. a), b) și c) săvârșește atâtea infracțiuni câte acțiuni comite;

— subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile. În lipsa unei excluderi exprese care să se regăsească în cuprinsul textului de lege, orice persoană poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor;

— infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, și nu una subsecventă celeia din care provin bunurile și, în consecință, poate atrage răspunderea penală a inculpatului independent de existența unei condamnări pentru infracțiunea din care provin bunurile, de vreme ce legiuitorul român nu a instituit condiția expresă a existenței unei condamnări anterioare pentru infracțiunea premisă pentru ca un inculpat să poată fi condamnat pentru infracțiunea de spălare a banilor.

III. Opinia instanțelor judecătorești

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Craiova care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

Curtea de Apel Constanța a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002 sunt modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, persoana care comite diferite acțiuni ce se circumscriu enumerărilor de la lit. a), b) și c) ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, săvârșind atâtea infracțiuni câte acțiuni comite.

Subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile.

Infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune subsecventă infracțiunii din care provin bunurile, aspect care reiese din modalitatea de redactare a art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

Tribunalul Constanța a apreciat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b), c) din Legea 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor și că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, și

nu una subsecventă, nefiind necesar să existe o hotărâre de condamnare cu privire la infracțiunea din care provin bunurile.

Tribunalul Tulcea a apreciat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a)–c) din Legea 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, sunt modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, că orice persoană poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor, din moment ce în cuprinsul textului de lege nu există o excludere expresă a vreunei categorii de persoane și că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, și nu subsecventă celei din care provin bunurile.

Curtea de Apel Galați a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b), c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor; că subiectul activ poate fi, în anumite condiții, același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile și că infracțiunea de spălare a banilor este subsecventă infracțiunii din care provin bunurile.

Curtea de Apel Brașov a opinat că acțiunile enumerate la art. 29 alin. (1) lit. a), b), c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor, în cazul în care aceste acțiuni privesc același bun și sunt săvârșite în același moment, fiind în prezența săvârșirii unei singure infracțiuni de spălare a banilor, iar în cazul în care acțiunile privesc bunuri diferite și momente diferite, aceste acțiuni reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, fiind comise tot atâtea infracțiuni câte acțiuni sunt comise, că subiectul activ al infracțiunii de spălare de bani poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile și că infracțiunea de spălare a banilor s-a susținut că este o infracțiune autonomă.

Tribunalul Brașov a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor.

Curtea de Apel Oradea a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor, că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile și că infracțiunea de spălare a banilor presupune existența unei infracțiuni premisă, cea din care provine bunurile ce fac obiectul spălării banilor, ce nu echivalează cu necesitatea existenței unei hotărâri de condamnare pentru infracțiunea premisă.

Tribunalul Bihor a exprimat același punct de vedere cu privire la prima și cea de-a doua problemă de drept, iar referitor la cea de-a treia problemă de drept a apreciat că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă față de cea din care provin bunurile.

Instanțele din raza **Curții de Apel Târgu Mureș**

Judecătoria Toplița și Judecătoria Reghin au opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor.

Judecătoria Miercurea-Ciuc a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor. Au argumentat că interpretarea ca modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, cu consecința reținerii atâtor infracțiuni câte acțiuni sunt comise, excedează din punct de vedere logico-juridic intenției legiuitorului. Tehnica juridică este comună în dreptul penal material, în care variante alternative ale

elementului material al laturii obiective a unei infracțiuni pot fi reținute simultan, dar constituind o infracțiune unică.

Judecătoria Luduș a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor, că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile, în lipsa unei excluderi exprese care să se regăsească în cuprinsul textului de lege, și că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, și nu una subsecventă aceleia din care provin bunurile. Infracțiunea de spălare a banilor poate atrage răspunderea penală a inculpatului independent de existența unei condamnări pentru infracțiunea din care provin bunurile, de vreme ce legiuitorul român nu a instituit condiția expresă a existenței unei condamnări anterioare pentru infracțiunea premisă pentru ca un inculpat să poată fi condamnat pentru infracțiunea de spălare a banilor.

Instanțele din raza **Curții de Apel Ploiești**

Tribunalul Prahova a transmis Sentința penală nr. 652 din 16 iunie 2014 pronunțată în Dosarul nr. 5.916/105/2011, din care reiese că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile.

De asemenea, instanța a considerat că inculpatul a comis o singură infracțiune de spălare a banilor, în formă continuată, reținând concomitent variantele normative de la art. 29 alin. (1) lit. a) și c) din Legea 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

Totodată, s-a considerat că infracțiunea de spălare a banilor poate fi o infracțiune autonomă, deci se poate dispune o soluție de condamnare pentru aceasta, chiar dacă s-ar pronunța o soluție de achitare pentru infracțiunea predicat, în funcție de cazul concret de achitare.

Tribunalul Dâmbovița a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor.

Curtea de Apel București a menționat că a fost exprimată atât opinia că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, cât și cea potrivit căreia acestea reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor, în sensul că oricare dintre aceste acțiuni, în condițiile în care sunt îndeplinite și celelalte condiții, poate constitui o infracțiune distinctă.

În majoritate, s-a apreciat că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile.

Referitor la cea de-a treia întrebare, s-au conturat opinii diferite, o parte dintre judecători considerând că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune subsecventă aceleia din care provin bunurile, existând însă și judecători care și-au exprimat opinia în sensul că ar fi o infracțiune autonomă aceleia din care provin bunurile.

Curtea de Apel Pitești a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, ceea ce determină concursul de infracțiuni corelativ faptelor comise.

Curtea de Apel Bacău a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor.

Tribunalul Bacău a menționat că se raliază punctului de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea.

Judecătoria Moinești și Bacău au opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea

nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor.

Instanțele din raza **Curții de Apel Iași**

Tribunalul Iași a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă tot atâtea infracțiuni de spălare a banilor distincte, putându-se reține concursul de infracțiuni între art. 29 alin. (1) lit. a) și art. 29 alin. (1) lit. b) sau c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare. S-a menționat că practica Tribunalului Iași a fost constantă în acest sens și niciodată nu s-a pus problema că variantele de incriminare de la art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, ar putea constitui o singură infracțiune de spălare a banilor.

Curtea de Apel Timișoara a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități distincte de săvârșire a infracțiunii. S-a apreciat că posibilitatea reținerii în concurs a infracțiunilor generatoare de bani murdari și a infracțiunii de spălare a banilor trebuie analizată de la caz la caz, cu respectarea regulii de interpretare strictă a legii penale. S-a constatat că însuși legiuitorul a creionat imposibilitatea reținerii în concurs a infracțiunii de spălare a banilor și a infracțiunii din care provin bunurile în varianta normativă prevăzută la art. 29 alin. (1) lit. a) teza a II-a din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare. S-a apreciat că infracțiunea de spălare de bani este o infracțiune subsecventă deoarece legiuitorul condiționează existența acestei infracțiuni de existența unei alte infracțiuni generatoare de bunuri sau valori definitiv stabile.

Curte de Apel Alba Iulia a comunicat faptul că a fost identificată Sentința penală nr. 408 din 9 decembrie 2014 a Tribunalului Hunedoara, definitivă prin Decizia penală nr. 723/A din 18 august 2015 a Curții de Apel Alba Iulia în care s-a reținut că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor. Acest aspect reiese din încadrarea juridică a faptelor în dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal din 1969.

Instanțele din raza **Curții de Apel Cluj**

Tribunalul Cluj a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare (schimbarea sau transferul, respectiv ascunderea ori disimularea și, respectiv, dobândirea, deținerea sau folosirea) reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, iar nu variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor și că, în esență, judecătorii în materie de la această instanță își însușesc punctul de vedere exprimat în încheierea de ședință din data de 23 martie 2016, dată în Dosarul nr. 5.230/97/2013* al Curții de Apel Alba Iulia, prin care s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Tribunalul Bistrița-Năsăud și *Tribunalul Maramureș* au menționat că nu au identificat jurisprudență relevantă.

Curtea de Apel Suceava a menționat că nu a fost identificată jurisprudență relevantă în materie.

Instanțele din raza **Curții de Apel Craiova**

Tribunalul Dolj a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor.

Tribunalul Olt a opinat că: acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, astfel

încât persoana care comite diferite acțiuni ce se circumscriu fiecăreia dintre enumerările de la lit. a), b) și c) săvârșește atâtea infracțiuni câte acțiuni comite.

Subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile în lipsa unei excluderi exprese care să se regăsească în cuprinsul textului de lege, orice persoană poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor.

Infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, și nu una subsecventă aceleia din care provin bunurile. Infracțiunea de spălare a banilor poate atrage răspunderea penală a inculpatului independent de existența unei condamnări pentru infracțiunea din care provin bunurile, de vreme ce legiuitorul român nu a instituit condiția expresă a existenței unei condamnări anterioare pentru infracțiunea premisă pentru ca un inculpat să poată fi condamnat pentru infracțiunea de spălare a banilor.

Judecătoria Balș a opinat că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor.

IV. Examenul jurisprudenței

1. Jurisprudența națională relevantă:

Sentința penală nr. 313 din 11 noiembrie 2011 a Tribunalului Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 128 din 31 octombrie 2013 a Curții de Apel Brașov, pronunțate în Dosarul penal nr. 8/62/2005; Sentința penală nr. 21 din 21 iulie 2015 a Tribunalului Constanța, definitivă prin Decizia penală nr. 80 din 12 februarie 2016 a Curții de Apel Brașov, pronunțate în Dosarul nr. 1.224/119/2014; Sentința penală nr. 216 din 14 octombrie 2015 a Tribunalului Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 29 din 26 ianuarie 2016 a Curții de Apel Brașov, pronunțată în Dosarul penal nr. 1.095/62/2014, Decizia penală nr. 1.660/A din data de 3 decembrie 2015, pronunțată de Secția a II-a penală a Curții de Apel București în Dosarul nr. 8.926/3/2012; Decizia penală nr. 987/A din data de 6 iulie 2015, pronunțată de Secția a II-a penală a Curții de Apel București în Dosarul nr. 1.207/98/2014; Decizia penală nr. 1.332 din data de 3 noiembrie 2014, pronunțată de Secția a II-a penală a Curții de Apel București în Dosarul nr. 40.408/3/2009*; Decizia penală nr. 888/A din data de 8 august 2014, pronunțată de Secția a II-a penală a Curții de Apel București în Dosarul nr. 25.497/3/2012*; Sentința penală nr. 2.764 din data de 3 decembrie 2014, pronunțată de Secția I penală a Tribunalului București în Dosarul nr. 1.989/3/2014*; Sentința penală nr. 591 din data de 15 aprilie 2015, pronunțată de Secția I penală a Tribunalului București în Dosarul nr. 7.098/3/2014; Sentința penală nr. 70 din 13 iunie 2013, pronunțată de Tribunalul Neamț în Dosarul nr. 2.019/103/2011, rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 403 din 29 mai 2014, pronunțată de Curtea de Apel Bacău; Decizia penală nr. 54 din 13 mai 2015, pronunțată de Curtea de Apel Iași în Dosarul nr. 892/45/2013*; Decizia penală nr. 16 din 19 ianuarie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Iași în Dosarul nr. 13.385/99/2011*; Decizia penală nr. 145 din 17 septembrie 2013, pronunțată de Curtea de Apel Iași în Dosarul nr. 10.933/99/2012; Sentința penală nr. 81 din 25 februarie 2013, pronunțată de Tribunalul Iași în Dosarul nr. 13.385/99/2011; Sentința penală nr. 82 din 25 februarie 2013, pronunțată de Tribunalul Iași în Dosarul nr. 10.933/99/2012; Sentința penală nr. 408 din 9 decembrie 2014 a Tribunalului Hunedoara, definitivă prin Decizia penală nr. 723/A/I din 8 august 2015 a Curții de Apel Alba Iulia; Sentința penală nr. 408 din 9 decembrie 2014 pronunțată de Tribunalul Hunedoara în Dosarul nr. 6.511/977/2013, Sentința penală nr. 523/2014 din 20 iunie 2014, pronunțată de Tribunalul Cluj, rămasă definitivă prin Decizia nr. 247/A/2016 din 23 februarie 2016, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 5.351/117/2007.

2. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

Decizia nr. 73 din 27 ianuarie 2011 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 10 februarie 2011.

Decizia nr. 524 din 27 iunie 2006 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 7 septembrie 2006.

Decizia nr. 299 din 23 martie 2010 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 295 din 6 mai 2010.

3. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Decizia penală nr. 140 din 19 ianuarie 2010, Dosarul nr. 1.398/104/2007; Decizia penală nr. 146 din 19 ianuarie 2010, Dosarul nr. 793/111/2004; Decizia penală nr. 3.232 din 23 septembrie 2011, Dosarul nr. 5.531/97/2009; Decizia penală nr. 423 din 3 februarie 2014, Dosarul nr. 5.044/1/2013; Decizia penală nr. 449 din 5 februarie 2014, Dosarul nr. 2.016/91/2011; Decizia penală nr. 516 din 12 februarie 2014; Decizia penală nr. 634 din 20 februarie 2014, Dosarul nr. 10.933/99/2012; Decizia penală nr. 751 din 3 martie 2014, Dosarul nr. 775/32/2012*; Decizia penală nr. 809 din 5 martie 2014, Dosarul nr. 1.474/30/2011; Decizia penală nr. 836 din 13 februarie 2013, Dosarul nr. 7/62/2005; Decizia penală nr. 1.048 din 24 martie 2014, Dosarul nr. 786/90/2009; Decizia penală nr. 1.049 din 24 martie 2014, Dosarul nr. 20.980/63/2011*/a3; Decizia penală nr. 1.100 din 10 aprilie 2012, Dosarul nr. 2.815/109/2008; Decizia penală nr. 1.501 din 8 martie 2006; Decizia penală nr. 1.562 din 28 aprilie 2009, Dosarul nr. 2.724/114/2008; Decizia penală nr. 1.578 din 29 aprilie 2009, Dosarul nr. 8.145/30/2007; Decizia penală nr. 1.642 din 14 mai 2014, Dosarul nr. 11.139/118/2012; Decizia penală nr. 1.739 din 22 mai 2014, Dosarul nr. 8.443/30/2010; Decizia penală nr. 1916 din 25 mai 2009, Dosarul nr. 9.247/1/2008; Decizia penală nr. 1.933 din 5 iunie 2014; Decizia penală nr. 609 din 19 februarie 2014, Dosarul nr. 3.807/1/2013; Decizia penală nr. 2.270 din 27 iunie 2012, Dosarul nr. 3.134/111/2007; Decizia penală nr. 1.596 din 9 mai 2014, Dosarul nr. 6.644/105/2005*; Decizia penală nr. 2.550 din 13 august 2012; Decizia penală nr. 2.626 din 19 septembrie 2014, Dosarul nr. 73.304/3/2011; Decizia penală nr. 2.984 din 25 septembrie 2008, Dosarul nr. 1.822/117/2006; Decizia penală nr. 3.020 din 21 noiembrie 2014, Dosarul nr. 7.303/118/2012; Decizia penală nr. 3.425 din 6 noiembrie 2013, Dosarul nr. 6.696/118/2011; Decizia penală nr. 3.340 din 30 octombrie 2013, Dosarul nr. 4.136/104/2012; Decizia penală nr. 3.551 din 14 noiembrie 2013, Dosarul nr. 2.421/111/2011; Decizia penală nr. 3.587 din 18 noiembrie 2013, Dosarul nr. 1.560/109/2007; Decizia penală nr. 3.615 din 5 iulie 2007; Decizia penală nr. 3.761 din 29 noiembrie 2013, Dosarul nr. 1.707/116/2012; Decizia penală nr. 3.890 din 3 noiembrie 2010, Dosarul nr. 2.635/114/2008; Decizia penală nr. 4.072 din 9 decembrie 2008, Dosarul nr. 1.989/42/2007; Decizia penală nr. 4.072 din 9 decembrie 2008, Dosarul nr. 1.989/42/2007; Decizia penală nr. 103 din 18 ianuarie 2012, pronunțată de Completul de 5 judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție în Dosarul nr. 5.789/2/2010.

V. Punctul de vedere al Direcției legislație, studii și documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție:

1. Cu privire la prima întrebare cuprinsă în încheierea de sesizare, dacă acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a)–c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare (*schimbarea sau transferul, respectiv ascunderea ori disimularea și, respectiv, dobândirea, deținerea sau folosirea*), reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor sau reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor s-a susținut, în principal, că

sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă.

În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, condiția de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile constând în existența unei legături de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei a fost conturată în considerentele unei serii de decizii. Astfel: în considerentele Deciziei nr. 11/2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014), ale Deciziei nr. 17/2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014) și ale Deciziei nr. 21/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 23 iulie 2015), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că *admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.*

În considerentele Deciziei nr. 16/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că, pentru admisibilitatea sesizării, *chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să conducă la soluționarea pe fond a cauzei.*

În considerentele Deciziei nr. 26/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 2 februarie 2016), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reiterat înțelesul atribuit în jurisprudența sa sintagmei „chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei” și a relevat că *între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția ce urmează a fi dată de către instanță trebuie să existe o relație de dependență, decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în procedura prevăzută de art. 476 și art. 477 din Codul de procedură penală trebuind să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocată o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.*

Întrebarea este inadmisibilă și prin raportare la noțiunile utilizate în cuprinsul acesteia și la conținutul încheierii de sesizare (paragraful în care este prezentat punctul de vedere al completului de judecată).

În acest sens, în enunțul primei întrebări, instanța de sesizare se referă la modalități normative, iar din conținutul încheierii de sesizare rezultă că, în măsura în care Înalta Curte de Casație și Justiție ar stabili că acțiunile enumerate în art. 29 alin. (1) lit. a)–c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative ale infracțiunii de spălare a banilor, instanța de sesizare ar desprinde concluzia existenței unui concurs de infracțiuni între modalitățile descrise în art. 29 alin. (1) lit. a)–c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

Infracțiunea de spălare a banilor poate fi săvârșită în modalitățile normative ale schimbării sau transferului [art. 29 alin. (1) lit. a)], ascunderii ori disimulării [art. 29 alin. (1) lit. b)], dobândirii, deținerii sau folosirii [art. 29 alin. (1) lit. c)], însă a stabili că infracțiunea de spălare a banilor poate fi săvârșită în mai multe modalități normative nu permite desprinderea unei concluzii privind existența sau inexistența concursului de infracțiuni, întrucât comiterea unei infracțiuni în mai multe modalități normative nu determină existența unui concurs de infracțiuni. În aceste condiții, răspunsul la întrebarea dacă acțiunile enumerate în art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități normative ale infracțiunii de spălare a banilor nu are consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului

cauzei, nu conduce la soluționarea pe fond a cauzei și nu produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal.

În doctrină, distincția cu relevanță în privința existenței sau inexistenței concursului de infracțiuni se realizează între variantele-tip ale infracțiunii (dau naștere concursului de infracțiuni) și variantele de incriminare (nu dau naștere concursului de infracțiuni) sau între infracțiunile cu conținuturi alternative (dau naștere concursului de infracțiuni) și infracțiunile cu conținut alternativ (nu dau naștere concursului de infracțiuni).

Practic, în cauză, răspunsul la întrebarea dacă dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reglementează variante de tip ale infracțiunii de spălare a banilor sau conținuturi alternative ale infracțiunii de spălare a banilor are consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei, însă răspunsul la această întrebare implică reformularea primei întrebări din încheierea de sesizare.

În subsidiar, în raport cu conținutul încheierii de sesizare, a arătat că instanța care a formulat întrebările urmărește soluționarea problemei de drept privind existența sau inexistența unui concurs de infracțiuni în ipoteza spălării banilor săvârșită în modalitățile schimbării și transferului [art. 29 alin. (1) lit. a)], dobândirii și deținerii de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni [art. 29 alin. (1) lit. c)].

Astfel, săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor în modalitățile dobândirii, deținerii, schimbării și transferului de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, nu generează existența unui concurs de infracțiuni, ci a unei infracțiuni unice de spălare a banilor.

Schimbarea și transferul de bunuri presupun, în principiu, dobândirea și deținerea prealabilă a acestora, o acțiune de a schimba sau transfera bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, fiind concepută ca acțiune subsecventă unei acțiuni de dobândire ori deținere a acestor bunuri. A admite că în toate cazurile în care schimbarea și transferul de bunuri au fost precedate de dobândirea și deținerea acestora sunt întrunite elementele constitutive a două infracțiuni de spălare a banilor, prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. a) și la art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, în concurs, înseamnă a admite că legiuitorul a creat, în mod automat, un concurs de infracțiuni pentru ipoteza schimbării sau a transferului de bunuri.

Schimbarea și transferul de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul prevăzut în art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, precedate de dobândirea și deținerea acestor bunuri, constituie modalități prevăzute în norma de incriminare echivalente din punct de vedere al semnificației penale, care nu generează existența unui concurs de infracțiuni.

În consecință, dobândirea, deținerea, schimbarea și transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul prevăzut în art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, realizează elementele constitutive ale unei infracțiuni unice de spălare a banilor prevăzute în art. 29 alin. (1) lit. a) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

2. Cu privire la a doua întrebare cuprinsă în încheierea de sesizare s-a opinat în sensul că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile, invocându-se următoarele argumente:

Art. 29 din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, nu cuprinde dispoziții prin care să se stabilească o incompatibilitate între calitatea de subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor și calitatea de subiect activ al infracțiunii din care provin bunurile și, în consecință, o persoană poate avea calitatea de subiect activ al ambelor infracțiuni.

Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, ratificată de

România prin Legea nr. 420/2006, conferă, în art. 9 paragraful 2 lit. b), posibilitatea statelor de a stabili în legislația internă că infracțiunea de spălare a banilor „nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiunea predicată”. Legiuitorul român nu a utilizat însă, în cuprinsul Legii nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, posibilitatea conferită de art. 9 paragraful 2 lit. b) din Convenție, neinstituind inaplicabilitatea dispozițiilor privind infracțiunea de spălare a banilor în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiunea predicată.

Dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, care definesc infracțiunea de spălare a banilor, se referă la cunoașterea provenienței bunurilor — cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni — condiție îndeplinită în ipoteza în care o persoană are atât calitatea de subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor, cât și calitatea de subiect activ al infracțiunii din care provin bunurile.

În măsura în care legiuitorul a prevăzut explicit numai condiția cunoașterii provenienței bunurilor și nu a reglementat o incompatibilitate între calitatea de subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor și calitatea de subiect activ al infracțiunii din care provin bunurile, nu există un temei legal care să permită excluderea persoanei care are calitatea de subiect activ al infracțiunii predicată din sfera de aplicare a normei de incriminare cuprinse în art. 29 alin. (1) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, atât la nivelul Completului de 5 judecători, cât și la nivelul Secției penale, reflectă soluția potrivit căreia subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile. Astfel:

a) Prin Decizia nr. 103 din 26 martie 2012, Completul de 5 judecători a stabilit că *ascunderea adevăratei naturi a provenienței sumelor de bani obținute din săvârșirea infracțiunii de trafic de influență, de către autorul infracțiunii de trafic de influență, prin întocmirea unor documente fictive, care atestă executarea unor lucrări de construcții în domeniul energetic, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzută în art. 23 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului [(actualul art. 29 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare] raportat la art. 17 lit. e) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.*

b) Prin Decizia nr. 836 din 13 februarie 2013, Secția penală a stabilit că *dobândirea, deținerea și folosirea banilor obținuți prin săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 12 lit. a) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție cu modificările și completările ulterioare, de către subiectul activ al acestei infracțiuni, care a încercat prin tranzacții bancare succesive să ascundă atât sursa, cât și destinația banilor, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzute în art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, raportat la art. 17 lit. e) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, subiectul activ al infracțiunii prevăzute în art. 12 lit. a) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările ulterioare, putând fi și subiect activ al infracțiunii prevăzute în art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, raportat la art. 17 lit. e)*

din *Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările ulterioare.*

3. Cu privire la a treia întrebare cuprinsă în încheierea de sesizare s-a opinat în sensul că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, a cărei existență nu este condiționată de pronunțarea unei soluții de condamnare (amânare a aplicării pedepsei sau renunțare la aplicarea pedepsei) pentru infracțiunea din care provin bunurile, invocându-se următoarele argumente:

În conformitate cu art. 9 paragraful 5 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, ratificată de România prin *Legea nr. 420/2006, fiecare parte se va asigura că o condamnare anterioară sau simultană pentru o infracțiune predicată nu este o condiție pentru o condamnare pentru spălarea banilor.* Așa cum rezultă din Raportul explicativ al Convenției (paragraful 100), art. 9 paragraful 5 conturează caracterul de infracțiune autonomă al infracțiunii de spălare a banilor.

Ratificând Convenția prin *Legea nr. 420/2006*, statul român, ca stat parte, și-a asumat obligația de a nu condiționa condamnarea pentru infracțiunea de spălare a banilor prevăzută în art. 29 alin. (1) din *Legea nr. 656/2002, republicată*, cu modificările ulterioare, de condamnarea anterioară sau simultană pentru infracțiunea din care provin bunurile. În acest sens, legiuitorul român nu a introdus în cuprinsul art. 29 din *Legea nr. 656/2002, republicată*, cu modificările ulterioare, în cadrul condițiilor de existență privind infracțiunea de spălare a banilor, condiția pronunțării unei soluții de condamnare pentru infracțiunea din care provin bunurile.

Jurisprudența Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție reflectă soluția consacării caracterului autonom al infracțiunii de spălare a banilor. Astfel, prin Decizia nr. 609 din 19 februarie 2014, Secția penală a stabilit că *infracțiunea de spălare a banilor prevăzută în art. 29 alin. (1) din Legea nr. 656/2002* pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, *nu este condiționată de existența unei hotărâri de condamnare pentru infracțiunea din care provin bunurile. În acest sens, potrivit art. 9 paragraful 5 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, ratificată prin Legea nr. 420/2006, condamnarea anterioară sau simultană pentru infracțiunea predicată nu este o condiție a condamnării pentru infracțiunea de spălare a banilor.*

VI. Opinia specialiștilor consultați

Punctul de vedere al Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept și Științe Administrative

a) **Cu privire la admisibilitatea cererii** s-a susținut că cererea îndeplinește condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, deoarece instanța este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

b) **Cu privire la infracțiunile incriminate de art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002**, republicată, cu modificările ulterioare, s-a susținut că mai întâi trebuie să se facă distincție între conținutul constitutiv al infracțiunii și variantele normative ale acesteia.

Din punctul de vedere al conținutului constitutiv, infracțiunile pot avea conținut unic sau conținut alternativ.

Conținutul constitutiv unic reprezintă conținutul normativ al acelei infracțiuni care potrivit normei de incriminare nu prezintă

decât o modalitate unică, exclusivă de comitere (de exemplu, bigamia) spre deosebire de infracțiunile cu conținut alternativ.

Conținutul constitutiv alternativ există atunci când în norma de incriminare există două sau mai multe modalități faptice de săvârșire a aceleiași infracțiuni (de exemplu, delapidarea prevăzută de art. 295 din Codul penal se săvârșește prin însușirea, folosirea ori traficarea de bani sau alte valori din gestiune) sau mai multe rezultate posibile (de exemplu, vătămarea corporală prevăzută de art. 194 din Codul penal).

Realizarea oricăreia dintre acțiunile sau rezultatele prevăzute de norma de incriminare este suficientă pentru a reține existența infracțiunii, după cum săvârșirea tuturor acestor acțiuni nu afectează unitatea infracțiunii, conferindu-i doar caracterul de infracțiune continuată.

În cazul variantelor normative ale infracțiunii în cuprinsul aceluiași articol sunt incriminate, sub aceeași denumire (*nomen juris*), fapte distincte, prin săvârșirea cărora se realizează o pluralitate de infracțiuni sub forma concursului real de infracțiuni.

Aceasta este situația atât a incriminărilor prevăzute de art. 29 din *Legea nr. 656/2002, republicată*, cu modificările ulterioare, cât și a incriminărilor prevăzute de art. 9 din *Legea nr. 241/2005* pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Infracțiunea de spălare a banilor are trei variante normative, respectiv cele prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. a), b), c) din *Legea nr. 656/2002, republicată*, cu modificările ulterioare, fiecare dintre ele având un conținut constitutiv alternativ, respectiv schimbarea sau transferul de bunuri în cazul infracțiunii prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. a); ascunderea ori disimularea în cazul infracțiunii prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. b) și dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 29 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 656/2002, republicată*.

c) **În legătură cu subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor** s-a susținut că, în principiu, în lipsa unei excluderi exprese care să se regăsească în cuprinsul textului de lege, orice persoană poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de spălare a banilor, inclusiv autorul infracțiunii din care provin bunurile, cu unele excepții care exclud posibilitatea ca autorul infracțiunii din care provin bunurile să fie și autor al infracțiunii de spălare a banilor.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 656/2002, republicată*, cu modificările ulterioare, în modalitatea faptică de săvârșire prin schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei nu poate fi comisă de autorul infracțiunii din care provin bunurile, deoarece acesta nu se poate autofavoriza.

Infracțiunea de spălare a banilor prevăzută de art. 29 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 656/2002, republicată*, cu modificările ulterioare, constând în dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, nu poate fi comisă de autorul infracțiunii din care provin bunurile deoarece ar însemna o încălcare a principiului *ne bis in idem*. Autorul infracțiunii premisă dobândește, deține sau folosește bunurile provenite din infracțiunea săvârșită în starea în care le-a dobândit, ele fiind „fructul infracțiunii”. Or, pentru aceeași faptă nu poate fi pedepsit de două ori, altfel ar însemna că în chiar momentul săvârșirii infracțiunii de furt, înșelăciune etc., el comite prin dobândire și infracțiunea de spălare a banilor, ceea ce evident este absurd.

Acțiunile de spălare a banilor sunt acțiuni posterioare comiterii infracțiunii din care provin bunurile (infracțiune predicată, infracțiune premisă), or dacă dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri se săvârșește fără a ascunde sau disimula ori transforma bunurile provenite din infracțiune, nu există intenția de a le da acestora aparența de dobândire legală, caracteristică infracțiunilor de spălare a banilor.

d) **În legătură cu caracterul autonom al infracțiunii** s-a susținut că infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă față de infracțiunea predicat. Nu este necesar ca autorul infracțiunii de spălare a banilor să cunoască natura infracțiunii din care provin bunurile, fiind suficient să cunoască în general activitatea infracțională a celui care a procurat bunurile și unele fapte conexe, precum împrejurarea că acesta nu are loc de muncă sau alte surse licite de venituri, motivul pentru care acesta transferă sau ascunde proveniența bunurilor, valoarea disproporționată a bunurilor în raport cu posibilitățile făptuitorului, caracterul simulat al actelor de transfer sau de cumpărare a bunurilor etc. Faptul că un bun provine din săvârșirea de infracțiuni poate fi dovedit prin orice mijloc de probă.

De altfel, Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, prevede la art. 29 alin. (4): „Cunoașterea provenienței bunurilor sau scopul urmărit poate fi dedusă/dedus din circumstanțele factice obiective.” Această interpretare este în concordanță cu Legea nr. 420/2006 pentru ratificarea Convenției Consiliului European de la Varșovia din 2005. Potrivit articolului 9 al Convenției, fiecare parte se va asigura că o condamnare anterioară sau simultană pentru o infracțiune predicat nu este o condiție pentru o condamnare pentru spălarea banilor. Mai mult, același articol prevede că statele membre se vor asigura că este posibilă condamnarea pentru spălarea banilor acolo unde se dovedește faptul că bunurile provin dintr-o infracțiune predicat, fără a fi necesar să se stabilească exact care infracțiune.

VII. Dispoziții legale incidente

Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului:

— art. 29 alin. (1) lit. a) — c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare: „(1) Constituie infracțiunea de spălare a banilor și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani:

a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri ori în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei;

b) ascunderea ori disimularea adevăratei naturi a provenienței, a situației, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni;

c) dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni.”

Legislație internațională

Art. 9 din Convenția Consiliului European privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, ratificată prin Legea nr. 420/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 968 din 4 decembrie 2006:

„1. Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, atunci când sunt comise cu intenție, următoarelor fapte: a) transformarea sau transferul bunurilor, cunoscând că aceste bunuri constituie produse, în scopul de a disimula sau a ascunde originea ilicită a acestor bunuri ori de a ajuta orice persoană implicată în comiterea unei infracțiuni predicat să se sustragă de la consecințele juridice ale faptelor sale; b) disimularea sau ascunderea naturii, originii, amplasării, dispunerii, circulației ori a proprietății reale a bunurilor sau a drepturilor relative la acestea, despre care autorul știe că acestea constituie produse; și, sub rezerva principiilor sale constituționale și a conceptelor fundamentale ale sistemului său juridic; c) achiziționarea, deținerea sau folosirea bunurilor despre care cel care le achiziționează, le deține sau le folosește știe, în momentul dobândirii lor, că acestea constituie produse; d) participarea, asocierea, conspirarea pentru a comite una dintre infracțiunile

prevăzute în prezentul articol, precum și tentativa, complicitatea, instigarea, facilitarea și consilierea privind comiterea oricăreia dintre infracțiunile specificate în prezentul articol.

2. În scopul punerii în practică sau al aplicării paragrafului 1: a) nu are relevanță faptul că infracțiunea predicat ține sau nu ține de jurisdicția penală a părții; b) se poate prevedea că infracțiunile enunțate în acest paragraf nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiunea predicat; c) cunoașterea, intenția sau scopul, ca element al uneia dintre infracțiunile prevăzute în acest paragraf, se poate deduce din circumstanțele obiective ale faptei.

3. Fiecare parte poate adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a conferi, în baza dreptului său intern, caracterul de infracțiune tuturor sau unora dintre faptele prevăzute la paragraful 1, în unul sau în ambele cazuri prezentate mai jos, când infractorul: a) a suspectat faptul că bunurile reprezentau produse; b) trebuia să presupună că bunurile constituiau produse.

4. Cu condiția ca paragraful 1 să se aplice în cazul infracțiunilor predicat prevăzute în anexa la prezenta convenție, fiecare parte din Comunitatea Europeană poate, în momentul semnării sau al depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului European, să declare că paragraful 1 se aplică: a) doar în măsura în care pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea predicat este mai mare de un an sau pentru acele state care au un minim general pentru infracțiuni în sistemul juridic propriu, în măsura în care infracțiunea este sancționată cu privarea de libertate sau cu un ordin de reținere pentru un minim mai mare de 6 luni; și/sau b) doar în cazul unor infracțiuni predicat precizate; și/sau c) în cazul unei categorii de infracțiuni grave conform legislației naționale a părții la prezenta convenție.

5. Fiecare parte se va asigura că o condamnare anterioară sau simultană pentru o infracțiune predicat nu este o condiție pentru o condamnare pentru spălarea de bani.

6. Fiecare parte se va asigura că este posibilă condamnarea pentru spălarea de bani, conform prezentului articol, acolo unde se dovedește faptul că bunurile ce fac obiectul paragrafului 1 subparagraful a) sau b) provin dintr-o infracțiune predicat fără a fi necesar să se stabilească exact care infracțiune.

7. Fiecare parte se va asigura că infracțiunile predicat de spălarea de bani acoperă și activități desfășurate într-un alt stat și care constituie o infracțiune în statul respectiv și ar fi constituit o infracțiune predicat dacă ar fi avut loc pe teritoriul statului respectiv. Fiecare parte poate stabili că singura condiție este ca fapta să fi constituit o infracțiune predicat dacă ar fi avut loc pe teritoriul propriului stat.”

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a opinat în sensul că:

1. În cazul reținerii oricăreia din acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a) schimbarea, transferul sau c) dobândirea, deținerea, folosirea din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, acțiuni care se regăsesc doar în norma de incriminare în una din literale a) sau c), acestea fiind variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălarea a banilor, ne aflăm în prezența doar a unei infracțiuni, în timp ce reținerea cel puțin a câte uneia din acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a) și c), în condițiile în care acestea sunt considerate modalități normative distincte, conduce la concluzia existenței unei pluralități de infracțiuni.

2. Legislația în vigoare, în principiu, nu exclude posibilitatea ca subiect activ al infracțiunii de spălarea a banilor să fie însuși autorul infracțiunii predicat, din care provin bunurile supuse spălării.

3. Infracțiunea de spălarea a banilor este o infracțiune autonomă, necondiționată de existența unei soluții de condamnare pentru infracțiunea din care provin bunurile.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunile de drept ce se solicită a fi dezlegate, reține următoarele:

A. Admisibilitatea sesizării

Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit în art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea anumitor instanțe, investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

Se constată că pentru a fi admisibilă o asemenea sesizare trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe:

— problema de drept să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii;

— existența unei cauze aflate în cursul judecății în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de articolul anterior menționat;

— soluționarea pe fond a aceleiași cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

Chestiunile de drept cu care a fost sesizată instanța supremă nu au primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu fac obiectul unui asemenea recurs.

În cauză, Curtea de Apel Alba Iulia a fost investită cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță, respectiv apelurile formulate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara și de inculpații D.F.S., V.I., G.G. și H.V. împotriva Sentinței penale nr. 81 din 15 iunie 2015 pronunțate de Tribunalul Hunedoara.

Cea de-a treia condiție cumulativă impusă de art. 475 din Codul de procedură penală este și ea îndeplinită, întrucât soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea chestiunilor de drept ce fac obiectul prezentei sesizări.

Având în vedere cele arătate mai sus, Înalta Curte — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept — constată că sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia îndeplinește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, context în care chestiunile de drept invocate pot primi o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

B. Chestiunile de drept ce formează obiectul sesizării

1. Cu privire la prima întrebare, dacă acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare (schimbarea sau transferul; ascunderea ori disimularea și, respectiv, dobândirea, deținerea sau folosirea), reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor sau variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor, Înalta Curte reține următoarele:

Infracțiunea de spălare de bani are trei variante: cea prevăzută la lit. a), cea prevăzută la lit. b) și cea prevăzută la lit. c) ale alin. 1 din art. 29 din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

Acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă modalități ale elementului material. Spălarea de bani este o infracțiune la care elementul material constă într-o acțiune ce se poate realiza în șapte modalități alternative (schimbarea, transferul, ascunderea, disimularea, dobândirea, deținerea sau folosirea). Realizarea oricărei modalități a elementului material va conduce la consumarea infracțiunii. Odată consumată

infracțiunea, realizarea altei modalități a elementului material în baza aceleiași rezoluții infracționale va fi lipsită de consecințe juridice. De exemplu, cel care deține un bun despre care știe că provine din săvârșirea unei infracțiuni comite infracțiunea de spălare de bani. Dacă ulterior această persoană transferă acest bun, vom fi în prezența aceleiași infracțiuni, realizându-se doar o nouă modalitate a elementului material, fără relevanță juridică. Dacă infracțiunea de spălare de bani s-a produs prin realizarea mai multor modalități ale elementului material, aparținând unor variante distincte, acest aspect va fi valorificat în încadrarea juridică, prin reținerea tuturor acestor variante.

Ca atare, realizarea mai multor acțiuni ce reprezintă elementul material al infracțiunii de spălare de bani, în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, nu afectează unitatea infracțională.

2. Cea de-a doua întrebare vizează problema dacă subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile.

Subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile poate fi și subiect activ al infracțiunii de spălare de bani. Din punct de vedere teoretic, o asemenea posibilitate nu este interzisă de lege. Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, ratificată de România prin Legea nr. 420/2006, stipulează în art. 9 paragraful 2 lit. a) că, în scopul punerii în practică sau al aplicării măsurilor ce se dovedesc necesare pentru sancționarea în dreptul intern a faptelor ce constituie spălare de bani, „se poate prevedea că infracțiunile enunțate în acest paragraf nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiunea predicată.” La momentul aderării la Convenția de la Varșovia, statul român nu a exprimat însă nicio rezervă. Cum nici în Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, nu există vreo dispoziție care să împiedice reținerea în sarcina subiectului activ al infracțiunii din care provin bunurile și a infracțiunii de spălare de bani, rezultă că, din punct de vedere teoretic, un asemenea concurs de infracțiuni este posibil.

În același sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională în Decizia nr. 73/2011. Sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23 din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare, susținându-se că ar încălca principiul *non bis in idem*, deoarece persoana considerată vinovată de săvârșirea infracțiunii din care provin bunurile ce constituie obiect material al infracțiunii de spălare de bani este cercetată și urmărită încă o dată pentru însușirea acelorași bunuri, Curtea a arătat că dispozițiile legale criticate sub aspectul lipsei de previzibilitate sunt constituționale, deoarece acestea stabilesc criterii obiective de apreciere a caracterului penal al operațiunilor săvârșite în legătură cu bunul sau sumele rezultate dintr-o anumită infracțiune. Pentru ca principiul *non bis in idem* să-și găsească aplicarea, persoana în cauză trebuie să fi suferit o condamnare, să fi fost achitată sau să se fi dispus încetarea urmăririi penale pentru fapta cu privire la care este din nou urmărită sau judecată. În situația concursului de infracțiuni însă, infractorului i se aplică o pedeapsă principală, fără ca prin aceasta să fie încălcate în vreun fel dispozițiile art. 4 paragraful 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție.

Înalta Curte învederează însă că infracțiunea de spălare de bani nu trebuie reținută automat în sarcina autorului infracțiunii din care provin bunurile, pentru simplul fapt că în activitatea sa infracțională s-a realizat și una dintre acțiunile proprii elementului material al infracțiunii de spălare de bani, pentru că aceasta ar lipsi infracțiunea de spălare de bani de individualitate. Revine organelor judiciare sarcina de a decide în situații concrete dacă infracțiunea de spălare de bani este suficient de bine individualizată în raport cu infracțiunea din care provin bunurile și dacă este cazul să se rețină un concurs de infracțiuni sau o unică infracțiune.

3. Referitor la cea de-a treia întrebare, care vizează problema dacă infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă sau subsecventă aceleia din care provin bunurile, Înalta Curte de Casație și Justiție reține caracterul

autonom al infracțiunii, existența acesteia nefiind condiționată de pronunțarea unei soluții de condamnare (amânare a aplicării pedepsei sau renunțare la aplicarea pedepsei) pentru infracțiunea din care provin bunurile.

Conform art. 9 paragraful 5 din Convenția de la Varșovia, ratificată de România prin Legea nr. 420/2006, „Fiecare parte se va asigura că o condamnare anterioară sau simultană pentru o infracțiune predicat nu este o condiție pentru o condamnare pentru infracțiunea de spălare de bani”.

De altfel, și din conținutul art. 29 alin. (4) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare,

„Cunoașterea provenienței bunurilor sau scopul urmărit poate fi dedusă/dedus din circumstanțele faptice obiective.” rezultă că infracțiunea de spălare de bani este autonomă, nefiind necesară pentru existența acesteia a unei condamnări pentru infracțiunea din care provin bunurile. Este evident însă că în situația în care nu există o condamnare pentru infracțiunea din care provin bunurile instanța investită cu soluționarea cauzei privind infracțiunea de spălare de bani nu trebuie doar să suspecteze că bunurile provin din activitate infracțională, ci și să aibă certitudine în acest sens.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 475 și art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală în Dosarul nr. 5.230/97/2013* privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. Acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare (schimbarea sau transferul, ascunderea ori disimularea, dobândirea, deținerea sau folosirea), reprezintă modalități normative distincte de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor sau reprezintă variante alternative ale elementului material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor?

2. Subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi același cu subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile sau trebuie să fie diferit de acesta?

3. Infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă sau este o infracțiune subsecventă aceleia din care provin bunurile?

Stabilește că:

1. Acțiunile enumerate în cuprinsul art. 29 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, respectiv schimbarea sau transferul, ascunderea ori disimularea, dobândirea, deținerea sau folosirea sunt modalități alternative ale elementului material al infracțiunii unice de spălare a banilor.

2. Subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi și subiect activ al infracțiunii din care provin bunurile.

3. Infracțiunea de spălare a banilor este o infracțiune autonomă, nefiind condiționată de existența unei soluții de condamnare pentru infracțiunea din care provin bunurile.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 8 iunie 2016.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Oana Mihaela Dinu

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

